

Szerkesztőség és kiadóhivatal
S. László utca SIMON ház Kunk József ut
kereskedéssel szemben.

HIRDETÉNYEK.

Előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztéséről illető
minden közlemények ideintéendőek.

Bémmentlen levelek csak ismert kézbe
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve

Eg évre	10 ft — kr.
Félévre	5 ft — kr.
Negyedévre	2 ft 50 kr.
Egy hóra	1 ft — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábsorú sor egyszeri beiktatásért 5k.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyitótér 4 hasábsorú sorért 20 kr.
Hirdetést vagy reklámot magában foglalt
ajdonság sora 50 krajczár.

XV. évfolyam 1888.

Debreczen, Szombat, Szeptember 8.

176. szám.

Peterhofi zsenge gyümöles.

Berlinből írják a „P. C.”-nek:
Hogy fiatal császárnak északi útja
nem volt ezáltal, azt mindenki tudta,
a ki II. Vilmos éles esztét s markus
akarátát némileg ismeri. Az utazás
hasznos eszelemény volt s már ma
mutakoznak reménydus virágai s bimbói,
sőt zsenge gyümöles is. Vakkak ke
lennie annak, ki ama nagy interdinasti
kus jelentőséget, nemzetközi horderőt
látni nem akarná, mely a görög királyi
háznak a német császárral való össze
kötésében, a spártai hercegnék, a görög
trónörökösnek II. Vilmos császár
testvérével való eljegyzésében van.

Schleswigi Krisztian unokája az, ki
Hohenzollern I. Vilmos unokáját ará
jával választotta; a schleswig-holsteini
vérszattal csatásokra a megbocsátás és
feladás megszentelt fátyola borítottak,
a győztes és a legyőzött fél hőseinek
sírjain myrthus és narancsvirág nyílik,
illatozó ékessége egy császárlánynak,
ki élte boldogságát egy királyfi keblén
akarja feladni. A nászharang, mely
spártai Konstantin menyegzőjére szól,
az utolsó hangos danc dunnogás és
daczolás temetésére, a Németbirodalom
és Dánia közt a csatabárd végleg
sirba tetetett s behantoltatott.

A görög trónörökös azonban nemcsak
a dán király unokája, hanem fia is egy
oroszló, ki szerencsét hozó szent
cselekedetnek tartotta, ha a késői gyü
mölést, melylyel a szerencse kegyétől
elválasztott házasság élet méhét még a nagy
anyaság küszöbén megáldotta, szülőföld
dén. orosz földön hozza világra. Midőn
Vilmos császár ilyen férjet választott
nővéreinek, felette értékes kezességét
adott a világbékének és Konstantinnak
eljegyzvén Zsófiát, valóban minden tekintet
ben szilárdaságot egyesített bölcsességgel.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A gyémánt.

Ausztráliai regény.

Írta: *Elie Berthot.*

(Folytatás.)

Tizenhétoldozadik fejezet.

A vetélytársak.

A csapat, mely a szökevény fölkelőket
üldözte, hatvan emberből állott, kik részint
önkéntesek, részint a fekete sereg katonái
s egytől egyik jó lovakon s jól fölfegyver
kezve voltak. A fekete gárda, miután Victo
riában ilyen szolgálatra kevés európai lehet
tett találni a benschlüttekkel lett föllátva,
s vörös egyenruhájában elég szépen nézett
ki. Ezeket közönségesen a gonosztevők üldö
zésére használták, s ebben oly hasznosnak
mutakoztak, hogy ritkán tévesztették el, a
már föltalált nyomot.

Mikor Richard a placerekhez jött, a föl
kelés már el volt nyomva, s a fölkelők már
megfutamodtak; azonban szükségesnek talá
tott, lehető leghamarabb üldözni őket, s
megakadályozni, hogy más helyen újra ne
egyesülhessenek. Különösen fontosnak mutat
kozott, bizonyos főzinkosokat elfogni, kik a
fölkelés alatt súlyos kihágások által tüntet
ték ki magukat, s így jutott Denison urnak
a föladat, Guzman és Fernandez társaival
együtt üldözöbe venni.

Brissot és Martigny, kiket a löpor föl
lobanása után oly siralmas állapotban hagy
tunk el, az önkénytesekhez csatlakoztak azon
bosszuvágytól hajtva, mely rendkívüli kö
rülmények között néha a leghigadtabb embert
is magával ragadja. A szegény vicomte min
denesetre aggasztó helyzetben volt! mert erős
testalkata daczára sebe veszélyes volt, s az
orvosok legalább az első időre a legnagyobb

És a császárnak második huga az,
kinek részére megcsinálta az utat az oltár
hoz; első huga, a menyasszony Zsófiánál
négy évvel idősebb Viktoria hercegnő,
vőlegényére várni kénytelen. Nem mintha
a császár kevésbé szeretné őt, mint
ifjabb hűgát; ő egyenlő benső, bár zaj
talan gyöngédséggel szereti anyját s va
lamennyi testvérét. De Viktoria hercegnő
Battenberg Sándort választotta eszmény
képül s ez a házasság jelenleg még min
dig lehetetlen.

De éppen nem mondtak le róla s a
császár távol áll attól, hogy nővére szí
véből e hű szerelmet kitépje; sőt inkább
az új rokoni kötelékben, mely nővérenek
a görög trónörökösleendő házassága
által házát a császárral összeköti, sikert
ígérő eszközt lát arra, hogy III. Sándor
nak szelid érzelmek iránt tulajdonképen
igen fogékony szívét kiengesztelni
megkísérelje unoka öcsésével, hogy lehe
tővé tegye Battenberg Sándornak befo
gadását a czár császári kegyeibe, vagy
ha ez nem menne, egy Comberland her
cegnék a bolgár trónra emelése által a
bolgár kérdést s ezzel az unoka testvé
reket egymástól elválasztó harag tárgyát
számítani a világból s így tenni lehetővé,
hogy Battenberg Sándor és Hohenzollern
Viktória megpecsételjék szívük frigyét a
nélkül, hogy a miatt a czár kedvetlenség
et és féltékeny haragot érezzen.

Ha a császár a bécsi udvart meglá
togatja s az osztrák Alpeselek vadászni
megy, ez időszertit otthonukba felfogja
keresni a welf-családot, ha t. i. Cumber
land csak némi előékenységet fog is
mutatni, és ki fog bekülni velük.

Amint mindebből látható, a zsenge
gyümöles, melyet a fiatal császár északi
útja érlelt, nem kicsinylendő becsű s oly
virágok és bimbók veszik körül, melyek
a legpompásabb békegyümölcsök egész bő
ség szaruját helyezik kilátásba a jövőre.
Erélyesen s e mellett engedékenyen,

nyugalmat ajánlották neki: de ő, hozzá szö
kevény életéhez, erről mitsem akart
tudni, s nevezetesen oly pillanatban nem akart
vissza maradni, melyben minden becsületes
ember, s közöttük nem egy sebesült fogott
kezet, hogy a gyarmatban a békét és rendet
újra helyreállítsák.

— Alig hiszem, hogy összeütközésre ke
rüljön a dolog, — mondá Brissot, mialatt
a vicomte oldalán lovagolt, — ezen nyomorult
tak nem lesznek oly örjüngők, ily tulnyomó
erő ellen védeni magukat.

— A kétségbeesés hajtja őket, mert
tudják, mit várhatnak tőlük. Tekintsen csak
plegmatikus vezérünkre, a ki piros arczával
s finom fehér kezeivel úgy néz ki, mint egy
leány; de ezen kinézésű szelid bíró, ha a gaz
emberek kezeinkbe jutnak, minden iralom nél
kül fogja őket fölakasztatni, De igaz, — ön
nek tegnap este hosszú pár beszéde volt vele?
Még mindig ragaszkodik régi tervéhez?

— Oly barát előtt mint ön, Martigny,
nincsenek titkaim — viszonzá Brissot. —
Denison ur azt mondá nekem, hogy el van
határozva, leányomat elvenni, ha az elfogadja
kezet; de azon esetre is, ha kosarat kap,
egész, nem megvetendő vagyonát szabad ren
delkezésemre ajánlja, hogy roppant adóságaim
ból kivergődhessen.

Terrington, derék egy ember, — szolt
a vicomte, nem minden guny nélkül. — Azt
nem teheti mindenki. És mit felelt ön erre
a nemeslelkű ajánlatra.

— Természetesen legforróbb köszönete
met fejeztem ki, s elhatározásomat ez ügy
ben alkalmasabb időre halasztottam.

— S az megfoghatólag kedvezően fog
kiütni? — A kalmár épen felelni akart, midőn
a szóban forgó egyén melléjük lovagolt. Most
tisztán lehet látni a Walker tanya tetőzetét
s a Maaly-vadonosság széleit.

— Uraim, — kezdé a bíró — a fekete
sereg őrmestere jelentést tett nekem, hogy a

erősen és okosan lép fel az ifjú császár;
a mit szemel előtt tart s a mire összes
uralkodói képességeivel törekszik, az a
világbéke fenntartása oly értelemben, a
milyenben azt, mint szent missziót és ha
gyományt nagyatyjától, rajongva tisztelt
eszményétől átvette. És sikerülni fog
neki. Láthatólag követi nyomdokait a
szerencse, a vérélnélküli siker.

Külföld.

A galicziai-orosz határon álló orosz had
sereg helyzete nem a legfényesebb lehet. A
tisztikar harcászati szelleme, mely három év
óta mindég oly erős volt, most nagyon le
lohadt, s a mit az orosz hadseregnél, kimon
dani is borzasztó, a legénységnek a fegyelem
meglazult, a mit a számos Galicziába való
szökések, tolvajlás és gyilkosságok bizonyi
tanak. Az adminisztrációban épen olyan
rendetlenség fordulnak elő, mint a melynek
a krimi hadjárat alkalmából történtek s me
lyekre az öreg tiszték még most is szomo
ruan emlékeznek vissza. Ehhez járul a orosz
élelmelés, mi miatt az egészségügyi állapotok
a lehető legrosszabbak. S a mi legfőbb az egész
hadseregben senki sem bizik az osztrák ármá
diával szemben a győzelem biztos sikeréhez.

A francia közmunkaügyi miniszter a na
pokban, egy gazdasági ünnepély alkalmával
szóba hozva az olasz-francia kereskedelmi
szerződést, így nyilatkozott: „Olaszország
felmondá a mindkét országot kötelező keres
kedelmi szerződést. De mi sem nem sajnáljuk,
sem nem félünk, egy oly helyzet következ
ményeitől, melynek súlyát nem érezzük, s a
melylyel bátran szembe nézünk.” A szerző
dés újra megkötésére tehát, mint látszik,
francia részről sem igen gondolnak.

Az orosz sajtó élénken foglalkozik a görög
trónörökös és Zsófia német hercegnő
eljegyzésével, mely Pétervárt nem tett vala
mi nagy benyomást. A Novosti azt írja,
hogy az orosz társadalom örvend az eljegy
zésnek, mert a III. Frigyes személye iránt
táplált rokonszenvet átvitte családja minden
tagjaira. A Petersburskija Wjedomosti egy
szerűen annak kijelentésére szorítkozik, hogy
efféle családi események a mai világban nem
szoktak fontosabb politikai jelentőséggel birni.

A német császár fogatása Bécsben.

szökevény rablók nyoma a tanya felé vezet,
a hol valószínűleg az éjt töltötték. Ottan
harcz fog támadhatni.

— Annál jobb, majd derekasan be fogunk
neki futni, viszonzá Martigny. — De az
ördögbe, — s azzal a juhásztanya felé muta
tott — nem szabad előre is örvendünk.
Nézzék, a gazemberek ott vágtatnak már.

A reggeli köd fátyolán át valóban le
hete látni egy pár lovasat a Maaly-Skrup felé
nyargalni, s nemsokára reá egy másik csapat
vágatott ugyanazon irányban.

— Eőre! kiálta Martigny. — Ne hagy
juk őket az erdőbe jutni! hurrah!

S azzal megsarkantyuzva lovát, sebes
vágatva iramlott tova. De csak Brissot
követte példáját, mialatt a többi önkény
tesek, kik a fekete sereg kémeit halgatták
ki, nem mozdultak helyből; Denison
utánok is kiáltott, hogy a legénység közelé
ben maradjanak, míg közelebről tájékozzák
magukat; de Martigny és Brissot nem ügyel
tek arra.

A vezénylő tiszt most parancsot akart
adni, hogy segítsék ama kettőt, kik arány
talan harezba akarnak elegyedni, de mindjárt
reá felismerte ezen rendszabály szükségte
ségét, mert látá, hogy a vicomte lova egy
szerre fölhágy sebes vágatásával; a lovasnak
kihútt kezéből a fegyver, melyet ép azelőtt
még bátran villogtatott; aztán összeesuklott
s nehézkösen hanyatlott a gyepe. Ez mind
oly hirtelen történt, hogy azt lehetett volna
gondolni, ha szökevények lőtávolságban le
endettek, miszerint a szegény vicomte újra
megsebesített. Midőn Brissot észrevette a vi
comte bukását, sietett szint leugrani lováról.

— Istenem, mi baja, Martigny? kiálta
a kalmár.

Pillanat alatt ott volt Denison is és né
hány önkénytes s iparkodtak segíteni a vi
comtéon, ki azonban nemsokára ismét esz
mélethez jutott.

Mint a „Pester Correspondenz”-nek jelentik
Bécsből, ott már előkészületeket tesznek
a német császár fogadására, kinek ott léte
alkalmából ki akarják fejteni az egész földön
nem található azon teljes fényt, mely császári
és királyi udvarunk nagy ünnepeitől
körülragyogni szokta. A magyarországi mélt
óságokat és főnemességeket megillető fényes
szerepről is gondoskodva van.

A német hadi tengerészet szeptember
5 én egy nevezetes évfordulóját ünnepelte,
1848. szeptember 4 én jelent meg az a por
osz királyi rendelet, mely a hadi-tengeré
szetre nézve alapvető fontosságú lett. Az
előtt csak egyes, de nagyon meddő kísérletek
tették a porosz hadi tengerészet alkotására.
A szept. 5 iki rendelet az ügyet a hadügymi
nisteriumhoz utasította, melynek keretében
külön tengerészeti bizottság alapított oly
célből, hogy javaslatot készítsen flotta ala
pítására. A bizottság nyomban hozzálátott a
munkához s már fél év múlva a Dániával foly
tatott harcokban több porosz hadi hajó vett
részt. Mióta a tengerészet fejlesztésére rend
kívüli gondot fordítottak s a német birod
alom megalapítása óta roppant áldozatok ho
zattak, hogy a flotta a legmagasabb színvo
nra emeltesse. Jelenleg valami 63 nagy
hajóból, számos torpadónaszádból áll s tenger
észek létszáma meghaladja a 15,000 embert.

Románia választási küzdelmei nemsokára
meg fognak teljes erővel kezdődni. A király
legközelebb felosztja a kamarát s az új vá
lasztásokat október 15-ére fogja elrendelni.
Mivel a jelenlegi kormány teljesen semleges
magatartást akar követni, az előbbi ugyneve
zett egyesült ellenzék, felszolt, Joan Bratiano
bukása óta pedig a nemzeti szabadelvűek meg
lehetősen dezorganizálva vannak, azt hiszik,
hogy a legközelebbi választások minden be
folyás uralma nélkül fognak végbemenni. Ha
nem a moldvai bojárok pártja, mely az oro
szokkal czimborálgatott, nem fogja elmulasz
tani, hogy befolyást gyakoroljon a választá
sásokra.

A czár utazása. Pétervárról jelentik, hogy
a czár nevével és gyermekeivel együtt utazik
a karkovi és odesszai katonai kerületek had
gyakorlataira. Vele megy Vladimir Alexandro
vics nagyherceg, továbbá a katonai kabinet
főnöke, több udvari főtiszt, a hadügyminisz
ter és a rendes nagy kíséret.

Boulanger tábornok legutóbbi utazásának
titka még mindig nincs földerítve, ámbar a
sajtó olyan hévvel, minha valami világdöntő

— Semmi baj sincs, — dadogá — csak
az átkozott ló . . . s s aztán úgy gondolom,
a szédülés . . . de most már elmúlt.

Mindennek okát könnyű volt kitalálni.
A vicomte az egész előtte való napon halat
lan kintartással tette el sebeinek fájdalmait;
de a mint lova vágatni kezdett, a szenvedés
oly fokra, hágott, hogy eszméletét veszítette.

— Mondtam önnek — szolt Brissot
résztvétellel, hogy tulbeesüli erejét. Önnek pi
hennie kell egypár óráig a Walker tanyán;
elegen vagyunk mi magunk is arra, hogy a
bitangokkal végezzünk.

— Az lesz bizonyára a legjobb, — mon
dá Denison. — Biztosságára egy pár embert
akarok az állomáson hagyni.

— Eh! — viszonzá a vicomte, — már
ismét jobban érzem magam. — De nézzék, a
lázadók már elérték az erdőt. Miért halaszt
ják el az üldözést?

— A fekete sereg tisztjei, kiknek sokkal
élesebb szemük van, mint nekünk, felelé De
nison, — azt állítják, hogy a lázadók két
nőt is visznek magukkal és pedig erőszakon.
En tehát érinteni akarom a tanyát,
hogy vajjon nem talál-e ott fölvilágosítást
e tárgyra nézve.

— Nöket? — kérdé Martigny megve
tőleg. — No, ugyan gyönyörű teremtesek
lehetnek.

A tanya felé vették az irányt. Martig
ny és Brissot gyalog mentek odáig. A mint
megérkeztek a főpületbe, Denison azonnal
észrevette a zsebkönyvet, mely feltűnőleg
feküdt az asztalon. Kezébe vette azt s elol
vasta a nagy betűkkel irt czímet: „Ó nagy
ságának, Denison Richard főbíró urnak.”

A levél tartama az ifjú bírót egészen
elhalaványította; mégis szokott nyugalmával
közeledett a két franciaéhoz s higgadt hang
on így szolt.

(Folyt. köv.)

eseményről lenne szó, igyekeznek a rejtélyt megfejteni. A berlini „National Ztg“ határozottan azt állítja, hogy a tábornok utazása Németországba „jól bebizonyított tény.“ Sőt arra a hírre, melyet párisi lapok terjesztettek, hogy Boulanger jelenleg Páris környékén tartózkodik, a német lap megjegyzi, hogy ez csak megerősíti utóbbi állítását, mert a kudarc folytán a tábornok azért húzódik meg valami csendes helyen, hogy több alibit mutathasson ki. A „Figaro“ viszont azt állítja, hogy Boulanger nem Páris közelében, hanem Madridban van s e tényhez egész regényt fűz, melyben legfontosabb szerepet játszik egy — asszony. Allitól látják is egy hölgygel aug. 31-én este egy madridi czirkuszban. Ez a hír nem lesz igaz s az egész dologban csak az a sajátos, hogy noha már második hete, mióta a sajtó a tábornok hollétét kutatja, maga Boulanger még mindig titokban tartja tartózkodási helyét.

A tüzoltás rendezése.

Nagy fontosságu lépést tett a belügyi kormányzat, midőn megalkotta a tüzrendészeti kormányrendeletet, melyet a hivatalos lap esütörtöki száma kezd közölni és a melynek feladata utmutatást adni a községeknek mindazokra az intézkedésekre nézve, melyek a tüz megelőzésénél, elfojtásánál és a tüz után teendők. A kormányrendeletet a belügyi miniszter a törvényhatóságoknak külön rendelet kíséretében küldötte meg, melyben külön is kiemeli a kormányrendeletnek azon intézkedését, hogy minden községnek kell birnia tüzoltósággal. Remélhetőleg a kormány ezen üdvös intézkedései határ fognak szabni a szörnyű elemnek, a mely évenként annyi sok áldozatot szed az országbán.

A rendelet bevezető részéből kiemeljük a következőket:

„Feleslegesnek tartván a törvényhatóságok figyelmét a szabályozni szándékolt kérdés fontosságára bővebben felhívni, és a kormányrendelet egyes §-ainak bővebb magyarázatába bocsátkozni, csupán azt az egyetlen intézkedést emelem itt ki különösen, hogy a szabályrendelet szerinti minden községnek kell tüzoltósággal birnia, s egyszerűen felhívom a törvényhatóságot, hogy a mellékelt tüzrendészeti kormányrendeletnek mihamarabb életbeléptetéséről haladéktalanul gondoskodjék, illetőleg tegye meg az életbeléptetéshez szükséges intézkedéseket. Elvárom különösen, hogy a kormányrendeletnek a jelen rendelet vételét követő legközelebbi közgyűlésen tárgyalásáról gondoskodjék, s a célirányos cselekvési programot állapítsa meg, miről is hoztam a közgyűlést követő 14 nap alatt külön jelentést teendő, valamint itt is különösen hangsúlyozom, hogy a szabályrendelet 33. §-a értelmében, a tett intézkedések tényleges eredményéről hoztam a folyó 1888. év december hó 25-ikéig okvetlenül tüzetes jelentést teendő.“

A tüzrendészeti kormányrendelet eddig megjelent részének főbb intézkedéseit, kivonatban, a következőkben adjuk: A rendelet jelöli a helyi viszonyoknak megfelelő, célszerű építési rendszabályokat, illetve szabályrendeleteket, különös tekintettel az építési anyagra, a tüzelő helyekre és kéményekre,

Visszaemlékezés Világosra.*)

Irta: Körösi Sándor.

(Folytatás.)

Alig telt el még néhány nap s nekünk azon parancs adatott ki, hogy indulásra legyünk készen, mert Gyulára fogunk menni. Nem tetszett nekünk ez az indulási parancs, mert úgy vélekedtünk, hogy ha a csári kegyelem Sarkadon meg nem talált bennünk, bajosan fog Gyulán reánk akadni.

Rossz kedvvel indultunk tehát Gyula felé s aggodalmainkat fokozta utközben azon körülmény, hogy amint egy kis erdőskéhez értünk, az orosz katonaság elállta előttünk az utat, és mindenkitől — kinél kincstári jegyekkel bélyegzett lovakat találtak, elvették lovaikat.

E kellemetlen incidens után orosz katonaság kíséretében elérkeztünk Gyulára.

Itt nagy sürgétség láttunk az utcákon. Itt láttuk Nyáry Pált is több képviselőkkel és polgári állású egyekkel a piacon tanácskozni. Levett hangulatban voltak ezek is. A falakon hirdetések olvastuk, hogy a magyar bankókat forgalomban használni nem szabad, sőt kinél ilyeneket találnak, szigoruan megbüntetik.

Köszönjük alásan. Miből élünk hát most már mi?

Másnap ugyancsak a falakon olvastuk, sőt ezt házkint is tudtatták, hogy szigorú büntetés terhe alatt minden honvédtiszt jelenjen meg a Wenckheim-féle kastélyban és az ott ülésező orosz katonai bizottság előtt adja át kardját.

— Ne neked orosz csári kegyelem! — mondók magunk közt.

Most már mit tegyünk. Megjelentünk a jelzett kastélyban, hol az orosz katonai bizottság egész napon együtt ült. — Megkérdezték nevünket és viselt tisztiragunkat, azt aztán beírták egy nagy könyvbe.

* A „Neuzet“-ből.

továbbá a tüzveszélyes tárgyakra vonatkozó intézkedéseket, megállapítja a módokat, amelyek a köz- és magán tüzoltási szerek beszerzésénél, annak mindenkor akadálytalan készentartásánál s azok helyes használatánál és alkalmazásánál szem előtt tartandók s végül megszabja mindazt, a mi egy tüzoltói rendnek megállapítására s ezzel kapcsolatosan a jól rendezett, szakszerű tüzoltói és mentői intézménynek létesítésére szükségesek.

Elvül kimondja, hogy a tüzrendészetet a község kezeli, a mely e célból a helyi viszonyoknak megfelelő szabályrendeletet alkotni köteles.

Utal a rendelet arra, hogy a tüzvesz kitérőse és terjedése ellen legbiztosabb óv s szer lévén a helyi viszonyokhoz mért jó és szilárd építkezés, addig is meg e irányban törvény útján történhetik gondoskodás, megfelelő építkezési szabályrendelet alkotandó.

A megfelelő tüzoltószerkezetek készletben tartására nézve a rendelet azt mondja, hogy minden legalább 50 házból álló község köteles következő tüzoltó szereket beszerezni s azokat biztos, a célra készült helyen jó karban fentartani: 1. Egy szivó fecskendő. 2. Egy víz hordó kocsi. 3. Két tüzlétrát. 4. Két csákányt. 5. Két tűzhorgot. 6. Két fejszét. 7. Négy vasvillát. 8. Két lámpást. Minden ház ellátandó a kellő tüzoltó szerrel, melynek mennyiségét a helyi tüzoltó szabvány állapítja meg s azoknak meg- és mibenléte a tüz szemle alkalmával ellenőriztetik.

A vizsgálószerekről való gondoskodás céljából a rendelet meghagyja, hogy azon községekben, hogy az oltáshoz szükséges vízmennyiség természetes tartályokban nem található, kötelessége minden községi elöljáróságnak legalább egy bő tartalmú kut készítéséről és fentartásáról gondoskodni. Nagyobb községek célirányosan elosztott több hasonló kuttal látandók el.

A tüzoltó intézményről a rendelet három tüzoltóságot különböztet meg. A tüzoltóság ugyanis lehet vagy

a) rendszeres, díjazott tüzoltóság, melyet a község saját költsége, mint községi intézményt e célra tart

b) önkéntes tüzoltóság, mely egyleti alapon, önkéntesen szervezkedik s alapszabályai szerint ugyanazon szolgáltatást teljesíti, mint a díjazott tüzoltóság, végre

c) községi (köteles) tüzoltóság, melyet oly kisebb községek, melyek az a) és b) pontban említett tüzoltóságot felállítani nem képesek, saját tüzrendészeti, illetve rendszabályaik szerint létesíteni kötelesek.

A rendelet azonban határozottan megszabja, hogy mindazon községekben melyekben sem díjazott, sem önkéntes tüzoltóság fel nem állítható, a jelen rendelet közhírre tételétől számított legkésőbb egy év alatt, a község 20—40 éves férfi lakói sorából községi (köteles) tüzoltóság szervezendő és életbe léptetendő.

A tüzoltóság működésének biztosítására és elősegítésére kijelenti a rendelet, hogy a szolgáltatásban levő tüzoltóság közhatalosi személynek tekintendő.

A rendelet fontos eszmét pendit meg, midőn kimondja, hogy a tüzvesznel magát kiténtetett tüzoltó jutalmazandó. A működésben önhibáján kívül károsult vagy szerencsétlenül járt tüzoltó a kár és munka kértelenség mérvéhez illő módon a lehetőségig segé-

A kárát elvették tőlünk; azok mindenikére ráragasztották a nevünket tartalmazó ezüdlákat és halomba dobták. — Azt mondják, hogy e kárak most a moszkvai fegyvertárban őriztetnek. Sajnálom, hogy életkorom megfoszt azon reménytől, hogy valaha magam Moszkvában szerezzem vissza azt a jó acélt.

Kardjaink elvétele kiábrándította azon tisztársainkat is, kik még mindig bizták az orosz csár nagylelkűségében. — Most szitkozódta már ezek is a világiosi feltétlen fegyverletél miatt.

Leginkább fokozódott az elkeseredés, midőn az a hír terjedt el közöttünk, hogy az oroszok minden feltétl nélkül át fognak adni bennünket az osztrákoknak.

Mindenkit borzadály fogott el e hírre, mert tudtuk hogy az osztrákok rettenetes bosszúja vár reánk. Sokunknak már csiklandozott a nyaka.

Éppen arról tanakodtunk, hogy kiket fognak közülünk felkötni és kiket löporra és golyóra megkegyelmezni, — midőn egyszer az osztrák néphymnus hangjai üt meg füleinket.

Egy osztrák lovas ezred vonult be Gyulára harsogó katonai szeszóval. Soha a „Gott erhalte“ gyönyörű dallama ily elrettentő hatást nem gyakorolt reánk, mint e pillanatban.

Alig egy óra múlva közöltetett velünk a parancs, hogy reggeli hat órakor mindenki indulásra készen álljon.

Mit tegyünk? Ez volt a kérdés, melyre többen hamar megtalálták a feleletet. „Menjünk a nagy vendéglőbe és igyunk egyet bu elfelejtésért.“

Elmentünk. Az ivószobába lépve, telve találtuk azt orosz tisztekkel, kik legnagyobb részét a lovasághoz tartoztak.

Megölelték, összecsozóltak bennünket s asztalaikhoz vezettek.

Teli pohárral a kezükben kínáltak, hogy igyunk.

lyezendő s ily alap létesítendő. A segély, az illető körülményeikhez képest, egyszer mindenkor kiéllítést vagy állandóan huzandó évi segélyösszeget, teljes munkaképtelenség s va gyonhiány esetében pedig községi ápolás és ellátásból állhat.

Napi hírek.

— **Iskolai év megnyitása.** A debreczeni ev. ref. főiskola a tanévnyitó istentiszteletet, melynek alkalmával Dicsőfi József theologiai tanár fog imát mondani, folyó hó 10-én d. e. 8 órakor tartja meg a nagytemplomban. — Erdős József újonnan választott theologiai tanárnak hivatalába való beiktatása és székfoglalása f. hó 11-én d. e. 10 órakor fog megtörténni a főiskolai díszteremben. Ezen főiskolai ünnepélyekre a tisztelt szülőket, a protestáns tanügyi barátait s általában az érdeklődő tisztelt közönséget tisztelettel meg hívja a főiskolai igazgató.

— **Diszlövészet.** Ma kezdődött meg a debreczeni lövész egylet által rendezett diszlövészet a nagyerdői polgári lövőháznál. A kaszinó sarkára kitézített nemzeti színű lobogó ezt a diszlövészetet jelzi.

— **Halalozás.** Péter Gábort lapunk munkatársát s a városi földadó nyilvántartási hivatal főnökét ismét súlyos látogatta mega kimérhetetlen isteni gonviselés. Neje, kívül három év el ez előtt kelt egybe, néhány napi szenvedés után tegnap hajnalban elhunyt. A szomorú veszteséget következő gyászjelentés tudatja: A legmélyebb fájdalomtól lesulytva, bánatos szívvel tudatjuk a szerető nő, jó anya, gyermek és testvérnek néhai **Péter Gáborné** Nagy Juliánának 14 napi súlyos szenvedés után folyó hó 7-én reggeli 3 órakor élelének 30 dik, boldog hazaságának 3-ik évében történt gyászos elhunytát. — Boldogult kedves halottunk földi hamvai folyó szeptember hó 8-án délután 5 órakor fognak a csapó utcai 319. sz. házánál tartandó rövid szertartás után, a cegléd-utcai sírkertben örök nyugalomra letétni. Mely gyászintézkedésközvetlen rokonainkat, ösméreseinket és jó barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1888 szeptember 7. Péter Gábor mint az elhunytak férje, gyermekeim: Lajos, Olga, Jolánka, Mária és István nevében is; Nagy Mihály, mint az elhunyt édes atyja és Nagy Mihályné, Kovács Sára, mint édes anyja. Az elhunyt testvérei: Nagy Mihály, Nagy Eszter, Nagy Sándor, Nagy Mária, Nagy Erzsike és Nagy Ferencz. Béke lengjen porai felett!

— **Szarvasmarha és lókiállítások.** A biharmegyei gazd. egylet által Nagyváradon szeptember 18-án és Berettyó-ufalván szeptember 20-án tartandó szarvasmarha- és lókiállításra a bejelentések határidejűl szept. 15-ike lett állapított meg. A kiállítás semmiféle díjat nem fizetnek sem az állatok által elfoglalandó helyért, sem pedig a bejelentésért. A kiállításokon 1700 franknyi díj lesz aranyban kiosztva s e mellett még szükség szerint megfelelő számú arany díszoklevél és dícsérő oklevél áll a bíráló bizottság rendelkezésére. A kiállítás kiterjed: a) Lovaknál. 1. Csikos kancákra. 2. Kancza csikókra. 3. Mésosikókra. b) Magyar fajta szarvasmarháknál: 1. Borjas tehenekre. 2. Egy éven felüli bikákra. 3. Két éven felüli bikákra. 4. Üszökre. A bejelenté-

sek a nagyvárad kiállításra vonatkozólag az egylet titkári hivatalába Nagyváradon (Uri utca 402 sz.) a berettyó-ufaljai kiállításra vonatkozólag Szunyogh Loránd főszolgabíró urhoz intézendők. Bárminemű felvilágosítással az egylet titkári hivatala készséggel szolgál.

— **5649 Rosch Hasenó.** A zsidó vallásnak tegnap és tegnapelőtt ünnepelték egyik legnagyobb ünnepüket, az új évet (Rosch Hasenó), mely a zsidó naptár szerint a világtanításától számított 5649 dik évek kezdete. Ezt a nagy ünnepet minden jó zsidó megülte s mindkét napot a templomban töltötte, üzenetét pedig zárva tartotta.

— **Az ev. ref. presbiterium** a vallásügyi szakkbizottság hétfőn d. u. 3 órakor ülést tart a Szechenyi utcai 1820. sz. parochián. Tárgy: egyházi árvek fölvetése.

— **Elfogott bankigazgató.** A budapesti lapokból olvassuk: A család és okirat hamisítás miatt vádolt dr. Kószter Lajos és társai elleni bünygyben Kovács István vizsgálóbíró a Büd-szentmihályi folyó vizsgálat adatai alapján Köszter Lajost a büd-szentmihályi takarékpénztár igazgatóját letartóztatta s esendőri fedezet alatt a nyir-egyházi központi fogházi épületbe beszállíttatta. Ez ügyben a vizsgálat ifj. Polonkay Gábor és társai feljelentésére indított meg. Dr. Köszter azonban a törvényes ísmét szabadlábra helyezte. Kovács vizsgálóbíró és Hrabovszky alügyész a helyszínen folytatják a vizsgálatot.

— **Az apagyilkos.** Móríc József ügyének vizsgálata a honvéd-egységnyi laktanyában csak lassan halad előre. Kovács százados hadbíró Debreczenben a vizsgálatokat befejezte s a mult hó eleje óta Budapesten folytatja. Az apagyilkos Móríc a honvédkerületi fogházban tölti vizsgálati fogságának idejét s már türelmetlenkedni kezd, hogy ügye oly lassan halad előre. Különben el van készülve rá, hogy halálbüntetésre fogják elítélni. Tetteről nem szeret beszélni, magába zárkózva üldögél órák hosszáig egy helyen s csak akkor vidul fel egy kissé, ha a napi sétára naponkint kétszer szabad levegőre eresztik s olyankor néhány pipa dohányt kiszíhat.

— **A 3. honvédszolgálat feldandárnak** Debreczenben összpontosított legénysége, mintegy 1600 ember, ma reggel 6 órakor indult el külön vonaton a pestmegyei Tápó Sülly körüli nagy hadgyakorlatokra, melyet 10 napig tartanak. Tegnap Bulyovszky tábornagy tegnap városunkban időzött megzemléte az itteni honvédzászlóaljakat.

— **100 frtos zenedéi alapítvány** használatra kapható Forghács Károlynál.

— **Szerencsétlenség a dohánygyár építésénél.** A dohánygyár telepén tegnap nagy szerencsétlenség történt. Báthori János nevű ácssegéd, 25 éves, kötelesutcai lakos, nős, gyermektelen, délután az épülő raktár második emeletéről, valószínűleg vigyázatlanság miatt, lebukott. Koponyája hátul megrepedt, s más kisebb nagyobb sérülést is kapott, ezen kívül agyárgyökösödést szenvedett, úgy hogy életben maradásához kevés reményt kötnek a kezelő orvosok. A kórházban ápolják.

— **Elkobzott hal.** A rendőrség tegnap egy egész szekérnyi halat kobzott el, miután azt az egészségre nézve ártalmasnak találta.

— **A debreczeni helyi vasút** július havi üzletbevétele 4564 frt. volt (141 frttal több mint a megelőző év megfelelő időszakában), km. ként 930 frt. (+ 28 frt.) A többi magyar városok helyi vasutai pedig következőleg

osüt; a kinek jobban izlett, az ette az éretlen kukoriczát.

Pihenő után ismét utnak indítottak bennünket; de már akkor észleltük, hogy kíséretünkben az orosz katonák lassanként elfogynak és csak az osztrákok maradnak körülöttünk.

A mi kocink körül még orosz cserkesz ezredbeli katonák képezték a kíséretet. Kitéző lovasok voltak a cserkeszek. Nyil sebességgel száguldoztak lovaikkal a sík földön. — Hozzánk hasonlítottak nemesek természetű és arcuk, hanem még öltözük tekintetében is. Fejüket épen olyan kucsma fedte, minőket régebben a tul a dunai kálvínista presbiterék fején láttam.

A cserkeszek, mintegy tizen, kocink körül csoportosultak és énekeltek. — Daluk éppen olyanforma volt, mint a minőket Sarkadon már halottam. — A dalsorokat sebes ütemben énekeltek, a végét megjajították.

Eppen mint Sarkadon, itt is bele dörögtem ez ázsiai eredetű dalba.

Tetszett a cserkeszeknek, s közülök egy kocinkhoz lovagolt, és valamit beszélt, mit én nem értettem. — Aztán mellére ütött és ezt moudá:

— Madzsar, Cserkesz, Ázsia. Mire én eképp válaszoltam:

— Cserkesz, magyar puh! — fegyverére mutatván.

— Ah madzsar! — ezzel leereszté puszkáját a föld felé, (jeleztvén, hogy letettük a fegyvert.)

— Különösen! mondám társainak, még ez a cserkesz is tudja, hogy őseink Ázsiából jöttek ide, és hogy fajrokonok vagyunk. — Abban igaza volt, hogy fegyverünket letéven nem adtunk nekik alkalmat rokoni érzelmeik kiütetésére.

Végre közeledtünk Aradhoz; körülnéztünk, már csak osztrák katonákat láttunk magunk körül. Délután 5 óra körül lehetett az idő, midőn Aradra érkeztünk.

(Folyt. köv.)

jüvedel
pe st
szeg
520 fr
zuti va
bud
km. ké
lovasu
vasut
küzuti
julius
sut
(+ 59)
A több
pést
szeg
(+ 1
frt);
vasut
4.890
uti v
frt), k
pést
(— 83
ara d
30.511
(+ 44
pálya
5657

felvét
czellá

39. gy
rendés
Nagy
felé,
zek g
Marja
hétón

nap e
Vilmo
árlonl
aratot
sikus
este a
érdem

másos
évre,
utezai

rosi t
folyan
szerü
ségve
nagye
mén.
rultak
kádák
betoni
kénye
elodáz
Midőn
megsz
lában
magár
versen
czélja
vallala
sokná
közeg
első g
dondo
fürdő
köz
komto
jében
gán
Ma m
arany
város
esései
létel
azon
tenni,
ha es
nézve
hogy
fejlén
kezel
nagy
kerül
kibér

fiatal
az I.

dörög
a kvá
magár
hába
utezá
mely
száll
válné
szert
lenet

févét
dájáb

bobizo
ga-kis
minde
emele
berend
grázi
olcsó
nyítás
hogy
egésze
teszün

jövedelmeztek ugyazazon hónapban: b u d a, pesti körúti villamos vasut 764 frt. szegedi közúti vaspálya 3664 frt; km.-ként 520 frt. nagyváradi gőzmozdonyu közúti vaspálya 2819 frt; km.-ként 657 frt; budapesti közúti vasut 138337 frt. km.-ként 3359 frt. újpesti rakospalotai közúti vasut 2996; km.-ként 749 frt. aradi közúti vasut 4703; km.-ként 392 frt. temesvári közúti vasut 4896 frt. Folyó évi január 1 től július 30-ig a debreczeni helyi vasut összes üzembevétele telt 30683 frt (+ 5952 frt.) km.-ként 6255 frt. (+ 1214 frt.). A többi városi helyi vasutaké pedig: b u d a, pesti körúti villamos vasut 5.080 forint; szegedi közúti vaspálya 26.386 forint (+ 1.695 frt.); km.-ként 3.748 frt (+ 241 frt.); nagyváradi gőzmozdonyu közúti vasut 20.977 frt (+ 3.541 frt.); km.-ként 4.890 frt (+ 826 frt.); budapesti közúti vasut (lóvonatu) 795.067 frt (+ 62.357 frt.); km.-ként 19.307 frt (+ 1.515 frt.); újpesti rakospalotai közúti vasut 14.231 frt (- 836 frt.); km.-ként 3.558 frt (- 208 frt.); aradi közúti vaspálya (lóvonatu) 30.511 frt (+ 552 frt.); km.-ként 2.543 frt (+ 46 frt.); temesvári közúti vaspálya 37.338 frt (+ 1.813 frt.); km.-ként 5657 frt (+ 274 frt.).

— Egy jó családból való fiu tanulónak felvétetik Kaszanyitzky Endre üveg és porcellán üzletében.

— **Jönnek a katonák.** Házi ezredünk, a 39. gy. ezred, mely két hónapig volt távol rendes állomás helyétől, előbb Aradon, azután Nagyváradon, ma reggel indult utnak hazafelé, a bevégzett hadgyakorlatokról. A vitézek gyalog teszik meg a hosszú utat Kis Marján és H. Pályán keresztül. Az ezred hét óra 10—12 óra között érkezik haza.

— **A Szabó testvérek hangversenye** tegnap este szép számu közönség előtt folyt le Vilmos Lajos vendéglőjében Szabó Bélának áronhegedűjátéka különösen nagy tetszést aratott. A műsor magyar népdalokból s classikus zeneszerzők szerzeményeiből állott. Ma este a Nagyerdőn játszanak. A hangverseny érdemes a meghallgatásra.

— **Honvédek élelmézése.** A helyben állomásozó honvédsapatoknak élelmézését egy évről, árlejtés utján Hegedűs R. jónévű piactulajdonos kezébe nyerte el.

— **A nagyerdei fürdő megújítása.** A városi tanács a nagyerdei fürdőben még ezen év folyamán fogantatandó több rendbeli kisebb-szerű javítást rendelt el. A jövő évi költségvetésbe pedig 8000 frtot javasol felvétetni nagyerdei fürdőjavítások és átalakítások címén. A fürdő szobái csakugyan nagyon rossz állapotban vannak, a szobák és a berendezés új kádak, új padozat beállítása, aszfaltozás vagy betonozás, zuhany készülékek berendezése a kényelem és hasznavehetőség szempontjából elodázhatatlan szükségképe z e k. Midőn a tanács ezen a czimen újabb kiadások megszavazását kéri a közgyűléstől, egyáltalában nem az a cél vezérli, hogy hasonló magánvállalatok lételet nehezítse speculativ versenyen, mivelhogy a városnak nem lehet célja s nem is állhat érdekében üzérkedő vállalatokba bocsátkozni. Ez újabb beruházásoknál az az egyedüli vezéreszme, hogy a közegészségügy szükségleteinek, melyekről első sorban a törvényhatóságnak illik és kell gondoskodnia, a páratlan jövizű nagyerdei fürdő fenntartása által elég tetséssé s a közönség jólvekedő igényei a komforttal és izléssel szemben, a város fürdőjében is megtalálhassák azt, a mit más, ma már intézmény oly pazar bőségben nyújt. Ma már a közfürdők használata oly nagy arányu, annyira általánossá vált, hogy a városunkban fennálló három közfürdő szerencsésen prosperálhat s egyik a másiknak lételet nem veszélyeztetheti. — A mi azon kérdést illeti, hogy mi fog történni, a nagyerdei fürdővel és vendéglővel, ha csakugyan nem akad bele bérlet, — erre nézve a tanács azon tervvel foglalkozik, — hogy tavaszig a fürdőt házilag kezelte. Ne féljenek a városatyák, kifizeti magát a házi kezelés. Télen át vendéglőre ugy sincsen ott nagy szükség. Tavaszig pedig bizonyosan kerül vállalkozó, a ki a vendéglőt és fürdőt kibérel.

— **Eiveszett egy fehérszínű, sárga foltos fiatal vizsla kutya.** A megtaláló sziveskedjék az I. ker. r. kapitányságnál átadni.

— **A passzió.** Egy katona, kinek a rendőrség sem tudja megmondani a nevét, csupán a kvartélyát ismerték meg, azzal mulattatta magát estéknél, hogy felöltözött asszonyruhába s elkezdett kaczerkódni a külvárosi utcán járólélekkel olyan szakítélemmel, mely a rendőrség kegyelméből az aszfalton szállongó bármely esti pillangónak is előnyére válnék. A jámbor külvárosiakat szimulált szerelmeteskedésével kisértő vitéz urat bejelentették a katonai hatóságnál.

— **Egy 2 gimnáziumot végzett tanuló** felvétetik a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában.

— **A föld forgását szemmel láthatólag** bebizonyítani eddig csak a Foucault-féle inga-kísérlettel lehetett. Erre azonban nem mindenütt kínálkozik alkalom, mert háromnegy emelet magasságu zárt hely kell hozzá s a berendezés is meglehetősen bonyodalmas. Egy gráci tanügyi lap nemrég elmesé, könnyű és olcsó új módját közölte a föld forgás bebizonyításának. A experimentum olyan egyszerű, hogy ismételtelhet bárki. Egy vízzel csaknem egészen teli jókora, mely üveg talat a földre teszünk olyan szobába, a hová nem hat sem-

mi levegőmozgás, kocsirobogás stb. szóval, a lehető nyugalom van. Mikor a talban már nem mozdul a víz óvatosan vékonyka réteget hintünk rá az ugy nevezett boszorkánylisztből, a mely a kis gyermek ápolásánál is használatos és a patikában semen leopodii név alatt kapható. Vigyázni kell, hogy a vízre hintett boszorkányliszt ne érjen egész a tál széléig s vigyázni arra is, hogy a víz nyugalomát meg ne bolygassuk. Mikor kész a boszorkánylisztből az a sárga réteg, keresztbe 1 fekete vonalat hintünk rá szénporral, legkényelmesebben összegörbített kártyából. Ezután a tál szélén megjelöljük a vonal irányát, abból a czélból, hogy mozgását majd megfigyelni tudhassuk. Pár óra mulva már látható, hogy a fekete vonal jobbról balra mozdult, mint az óramutató, vagyis abban az irányban, a mely ellentétes a föld forgásával. Mentől közelebb vagyunk a sarkhoz, annál gyorsabb a fordulás. A kísérlet megfajtése: a tál a földdel együtt forog, de a benne levő víz, — cseppfolyó voltánál fogva nem mozdul. Ha egy kerek edénybe vizet töltünk s a vízre valami könnyű tárgyat (például tollal teszünk, aztán az edényt horizontális irányban, rázás nélkül forgatjuk, a vizen uszó tárgy nem mozdul ki helyéből, mert a víz nem forog az edényben. A leirt kísérlet még könnyebben sikerül, ha víz helyett kénest használunk.

— **Folyamodás királyságért.** A kabinetiroda furesa felségfolyamodványt küldött le további elbánás végett a magyar belügyminiszterhez. Egy Rafael György nevű Fáraó ivadéknak a kérvénye ez, melyben a vállalkozó szellemű ember nem kisebb kívánsággal járul a király elé, minthogy tegye meg őt ő felsége Magyarország területén cizágykirálynak. Rafael György egészen új alapokra fekteti folyamodványában a közjogi fogalmakat s szakítva minden szabadelvűséggel, kineve zés utján akar kiráyi trónjába beleülni. A hóbortjában eléggé érdekes trónkövetelői okirat szövegint így hangzik: „Császári királyi felség! Legkegyelmesebb uram! Alólirott Felsőged dicső királyi széke elébe bátorodik a végett legalázatosabban folyamodni, hogy őt Fáraó király ivadéka királyává legkegyelmesebben kinevezzni méltóztassék. Legalázatosabb kérelmemet a következőkkel indokolom: Faraó maradványai Ausztria-Magyarország, a közös hazza területén szanaszert bolyonganak, nem akarnak törvényt ismerni, sem dolgozni, hamis nevekkel vándorolnak faluról városra. En mint Faraó egyes leszármazó unokája meg akarom őket hódítani és hü honpolgárokká tenni, hogy önkényes hadkötelesek legyenek, csak azt akarom kivinni, hogy ne menjenek egyik faluból a másikba csavarogva, hanem beolvadjanak az ország díszes népe közé és őket szeretve, tanítva Felsőgednek valóban hü szolgáivá alakítsam. Minden alkalommal főtörökvésem lesz, hogy azon hűséget és ragaszkodást, melyet felséged császári és királyi személye iránt mindenkor tanusítottam és melylyel szent hazánk iránt viseltettem, azután is cselekedjem. Jászberény, 1888. aug. 31. Császári királyi felségednek legkegyelmesebb uramnak, legalázatosabb és legengedelmessebb hü szolgája Rafael György, Jászberényi I. ker. rézműves lakos.”

— **Komplikált rokonság.** Abból az alkalmából, hogy Leticia hercegnő, egyetlen leszármazója a Bonaparte és Savoyai házak között kötött házasságnak, férjhez megy a tulajdon nagybátyjához: a gothai almanach alapos ismerő kimutatták, milyen mulatságos zavarok támadnak e házasság által az olasz királyi ház rokonságában. A hercegnő, — mint nagybátyjának, az aosztai hercegnek felesége, — egyszersmind anyósává lesz unokaöcsésének és nagynéje az olasz trónörökösnek. Eddig unokahuga volt az olasz királynak, ezental sógornője le z neki, valamint a portugál királyi párnak is. Sőt mi több, sógornőjává lesz a tulajdon anyjának, mert az anyja bátyjához megy férjhez. Férje az aosztai herceg, hasonlóképpen ilyen furesa rokonsági kötelekbe jut. Vevéje lesz a növérenék és a sógorának, sógorává lesz az unokaöcsésének, és unokaöcsésévé a tulajdon bátyjának és nővérenék. Olyan ágasbajossá válik ilyenformán az olasz királyi családta, hogy nem egy könnyen lehet ágai között kiigazodni.

— **Holnap Rác Károly a „Bika” udvarán fog játszani.**

— **Ballerinák baja** — „müpartolók” öröme. A bécsi udvari opera igazgatósága véget akar vetni annak a szertelen versenynek, melyet a ballerinák ékszeres dolgában kifejtenek s rendezet bocsátott ki a balettszemélyzetekhez, melyben szigoruan eltiltja minden oly ékszer viselését a szinpadon, mely a táncosnők saját tulajdonát képezi. Csak a színházi ékszereket szabad viselniük, melyeket a szabályzat előír. Kivételt csupán azok a táncosnők képezhetnek, kik első solo-partiekben vannak elfoglalva, de ezeknek is csak oly ékszereket szabad viselniük, melyek megfelelnek a jelmezek stíljének. Az új rendezetnek a igha fognak örülni a ballerinák, de annál jobban a „müpartolók.”

— **Biharmegyei hírek.** — Hadgyakorlatok. Valóságos kis csata volt e hó 5-én Csátár környékén, melyről a következőket írja a Nagyvárad. A 37 ik ezred 4-ik, a 101 ik ezred összes zászlóaljai e hó 5-én reggel 4 órakor, a 39 ik ezred összes, s a 46 ik ezred 3 ik zászlóaljaitól megtámadtattak. A harcölök mindkét részén két üteg tüzér volt. A megtámadottak Szalárdig verettek vissza, s minden oldalról körülzárattak. A

46 ik ezred 2 zászlóalja áttörni iparkodott a sorokon s a körülzáróttaknak segélyére menni, ami sikerült is. A nagy gyakorlat után a katonák csütörtökön visszaérkeztek Nagyváradra, s most már csak az „affürolás” van hátra, melylyel a régi „cizbil mandurt” ismét fellehet ülni — A 101. gyalogezered távozás. Ezen ezred Nagyváradról e hó 11. távozik el újállomás helyére Zágrábra. Tegnap este a polgárság bucsuestélyt rendezett a tisztikar tiszteletére. A polgársághoz e végböl intézett felhívást Sal Ferenc polgármester és Mezei Mihály írták alá.

Táncztanítás.

Tisztelettel értesitem a t. cz. közönséget, hogy az ideit tanítást

október hó 1-én kezdem meg.

Bővebb értesítést szerezhetni, esetleg előjegyezhetni lehet Forgách K. ur ékszerkereskedésében.

BLEYER JÓZSEF
tánczmester.

Mint mosdó-víz lovaknak

nagy fáradságok előtti és utáni megerősödésre és az erős menetekre hosszú évi tapasztalatok után csakis a Kwizda es. k. szab. mosdóvíze lovak számára (Retitutions fluid) bizonyult be jónak, mivel az idegeket aczélozza és az izmoknak üdéséget, rugókonyságot és gyorsaságot kölcsönöz, a mi a lovat szokatlan tevékenységre ösztönzi.

Kwizda es. k. szab. mosdóvíze lovaknak csak is az itt látható védjeggyel valódi, kapható az osztr. magyar monarchia minden gyógyszerárában. Nagyban a gyógyszerárak tárában.

Főraktár Kwizda Ferenc János, Ausztria es. k. és román kir. udvari szállító Kornenburgi körgyógyszertárában, Bécs mellett.

Debreczen legtöbb adófizető polgárai.

Debreczen sz. kir. város legtöbb adót fizető polgárainak névsorát 1888. évről az adóhivatal összeállította. E névsor, melynek alapján a városi virilisták névsorának összeállítása készül, tagnaptól fogva 8 napon át közszemlére van kitéve a városi jegyzői hivatalban. Ha az illetők ezen névjegyzék ellen felszólalni kívánnak, illetve adójuk kétszeres beszámításának kedvezményét a jövő 1889-dik évre igénybe venni óhajtják, e végett a városi jegyzői hivatal helyiségében üléselő Igazoló választmány előtt szept. 15. 16. és 17. napjain d. e. 9—12 és d. u. 2—6 óráig szóval vagy írásban jelentkeznek és jogosultságaikat igazolják.

E névjegyek közlését ezennel megkezdjük. Édekesnek tartjuk megjegyezni, hogy 2000 frton felül 7, 2000—1000 frt. között 17, 800—1000 frt. között 9, 600—800 frt. között 24, 600—500 frt. között 23, 400—500 frt. között 29, 400—300 frt. között 62, 300—200 frt. között 132, és 200—100 frt. között 319 polgár fizet állami egyenes adót és így a 100 frtnál több adót fizető polgárok száma Debreczenben 622. Természetesen ezen adókimutatásokba nincsenek befiglalva azon adók, melyeket a polgárok idegen törvényhatóságok területén lévő birtokaik után fizetnek.

Steinfeld Ignác birtokos 9095 frt 06 kr. gr. Gyulai Sámuel örökösei birtokosok 6856 frt 59 kr. Hartstein Péter földbirtokos 5323 frt 72 kr. Csanak József birtokos és kereskedő 3129 frt 27 kr. Szikszai József birtokos 2882 frt 77 kr. Tisza Kálmán házibirtokos 2736 frt 31 kr. Riekl Géza birtokos kereskedő 2104 frt 44 kr. Fodor József birtokos építész mérnök 1793 frt 80 kr. Áron Manó kereskedő 1793 frt 80 kr. Kövesdi János birtokos és hentes 1768 frt 66 kr. Veesev Imre ház és földbirtokos 1670 frt 40 kr. Veesev Zoltán ház és földbirtokos 1542 frt 47 kr. Scheffer Nándor ház és földbirtokos 1474 frt 75 kr. Jámbor Ferenc birtokos gazdálkodó 1335 frt 92 kr. Br. Podmaniczky Géza házibirtokos 1314 frt. Bulszter Agoston házibirtokos 1268 frt 34 kr. Magyar Gábor birtokos, mézárós 1152 frt 99 kr. Geréby Filipp kereskedő 1098 frt 58 kr. Bányai István birtokos, gazdálkodó 1096 frt 01 kr. Berger Henrik birtokos, kereskedő 1091 frt 55 kr. Riekl Antal birtokos gazdálkodó 1088 frt 79 kr. Liptai Miklós birtokos, szappanos 1083 frt 42 kr. Klein Ignác örökösei 1079 frt 62 kr. Weisz Mózes fia Lévi kereskedő 1043 frt 88 kr. 1000 frton alól fizetnek: Tóth Antal birtokos, ügyvéd 948 frt 83 kr. Áron Miksa kereskedő 935 forint 57 krajczár. Gebauer Károly koporsó gyáros 851 frt 26 kr. Buday József ház és földbirtokos 839 forint 40 kr. Hajdu Gyula ügyvéd r. kapitány 828 frt. 91 kr. Tóth Gyula kereskedő 828 frt. 62 kr. Dr. Szikszay Szabó József orvos 814 frt 87 kr. Kádár István birtokos 811 frt. 12 kr. Jóna István birtokos 811 forint 12 krajczár. Kardos László kereskedő 753 frt. 70 kr. Korszorus Lajos birtokos 743 frt 54 kr. Harsányi Sándor birtokos 734 frt. 03 kr. Szabó Kálmán és Miklós kereskedők 726 frt. 52 kr. Polgári András birtokos 725 forint 26 kr. Öry Mihály birtokos 695 forint 36 krajczár. Rosenberg Vilmos gazdálkodó 694 frt. 99 kr.

Harangi Sándor 674 frt. 50 kr. Miklóssy Mózes birtokos, ügyvéd 671 frt 83 kr. Reviczky Emil birtokos 664 frt 05 kr. Varga Ferenc építész mérnök 658 frt 24 kr. Dr. Rotschnek Emil gyógyszerész 654 frt 94 kr. Nánássy Ferenc ház és földbirtokos 653 frt 56 kr. Horváth István sertéskereskedő 651 frt. Szesztina Lajos kereskedő 650 forint 47 kr. Somogyi János sertéskereskedő 649 frt 15 kr. Scher Bernát házibirtokos 637 forint 37 kr. k. Fabriczins Géza kereskedő 636 frt 46 kr. Kuczik Gábor hentes 629 frt 65 kr. Horváth Mihály sertéskereskedő 624 frt 60 kr. Simonffy Imre birtokos, polgármester 630 frt. 84 kr. Fehér Herman vendéglős 621 forint 30 kr. Barsay Miklós építész 619 frt 77 kr. Pásztor János birtokos 608 frt 27 kr. (Polvt. köv.)

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Kerezag Vilmos.

A debreczeni termény és áruraktár r. t. részvényeinek

első számu szelvénye

közgyűlés határozata folytán

5 frt 50 krral

beváltatik

a társulat irodájában

és

az „Ipar és kereskedelmi bank”-nál.

Szép írású fiatal ember

irodai munkálatokra felvétetik, német nyelvet bíró és keresztény előnyben részesül. Levélbeli ajánlkozatok „szorgalom” jel alatt e lap kiadóhivatalához címzendők.

Legújabb öszi

női ruhakelméket

nagy választékban ajánl

Kunz József és Társa

özég.

Ruhák legújabb divat szerinti készíttetését elvállaljuk s nagyváradi női divattermünkben a legfinomabb kiállításban eszközöltejtük.

Mindenemü

száj- és fogbajokat

kezel, valamint

odvas fogakat

és

fogtöveket

(fájdalom nélkül érzéketlenítés által)

távolít el,

fogakat töm és müfog betéteket

eszközöl

Dr. TIHANYI SÁMUEL

rendelő óráiban (reg. 8—9-ig,

d. u. 2—4-ig.

Győri Ignác

Debreczen

főpiacz, csapóutca szeglet a „Bika”

szállodával szemben ajánlja

dusan berendezett

fehérnemü, női divat,

pipere, illatszere, rövidárak és

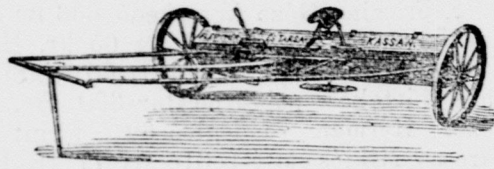
kézimunkák

raktárát.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődeje Kassán, eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jöbírverü gépeit nevezetesen:

Sorvető-gépeket.
Szórvető-gépeket.
Ekéket. — Boronákat.
Hengereket. — Lókapákat.
Tengeri-morzsolókat.

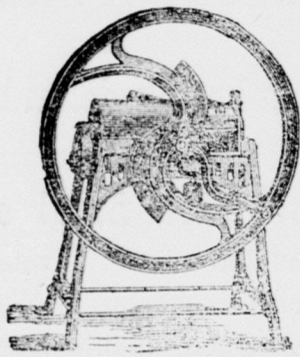
Olajsajtókat és olajmag-pökölőket,
Borsajtókat és szőlőzúzókat, továbbá minden-
nemű szivattyukat, gőzgépeket és kazánokat,
Szeszgyár berendezéseket.

Gépeink, eszközeink- és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban, bizományi raktárt pedig:

Sesztina Lajos urnál Debreczenben.

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődéni gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Összes Takarmánykészítő gépek

Szecskaavókat tizenegy nagyságban,
Repavágókat 8 féle mintában,
Kukoricza-morzsolókat,
Darálógepeket

gyárt és olesón szállít

Grossmann és Rauschenbach
első magyar gazdasági gépgyára
BUDAPESTEN.

külső váci-ut 7. sz.

KWIZDA

patkány- és egérintő-szere.

Patkányméreg.

Patkányok, házi- és mezei egerek, hősök és vakandokok kiirtására.

Ezen patkányirtó-szer csakis patkányoknál, egereknél és hasonló állatoknál használható, holott az kutyák, macskák, szárnyasok és más hasonló hasznos házi állatoknál állatorvosi vélemény szerint tökéletesen ártalmatlan.

Valódi kapható:

DEBRECZENBEN nagyban Geréby Fülöp né, kicsinyben Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszer-tárában és Rickl J. Nagyváradon Jankó Antal, Miskolcon: Dr. Csorba István, Dr. Csáthy Gyula, Ujházy Kálmán és Mahr Károlynál, Nyíregyházán: Szopkó Adolfnál, Korányi Em. gyógyszer. Lederer Ign. gyógyszer. és Szolnokon: Fény Bella gyógyszer. és Kecskény Tódor gyógyszer-tárában.

Egy darab ára 50 kr. o. é.

Főraktár:

Körgyógyszertár Korneuburgban Bács mellett.

Minden óráért 1 évi jótállás!

Löfkowitzs Arthur és Társa

órák és ékszerész

Főpiacz a főposta tőszomszédságában.

Egy évi jótállás mellett ajánlja

kitünő minőségű óráit

1 drb egyfedelű ezüst czylindre óra	8 frt — kr.	1 drb kétfedelű 14 kar. arany férfi rem.	45 frt — "
1 " " nickl remontoir	8 " — "	1 " egyfedelű " " női	22 " — "
1 " " ezüst remontoir	11 " — "	1 " kétfedelű " " " " "	30 " — "
1 " kétfedelű ezüst henger remont.	14 " — "	1 " valódi tula remontoir	35 " — "
1 " " ancre remont.	18 " — "	1 " francia ébresztő	3 " 50 "
1 " egyfedelű 14 kar. arany férfi rem.	35 " — "	1 " "baby"	5 " — "
		1 " finom "Joquer" ébresztő	9 " — "

Ekszerek, ezüstneműek a legnagyobb választékban, jutányosan!

Kitünő minőségű áruk!

Alapítottatott 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép- és tűzoltószerek gyára harang és ércöntődeje

BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet

kutakban és mindennemű szivattyukban

Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern technical alapon és kedvező feltételek mellett, ajánlkozik

KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK

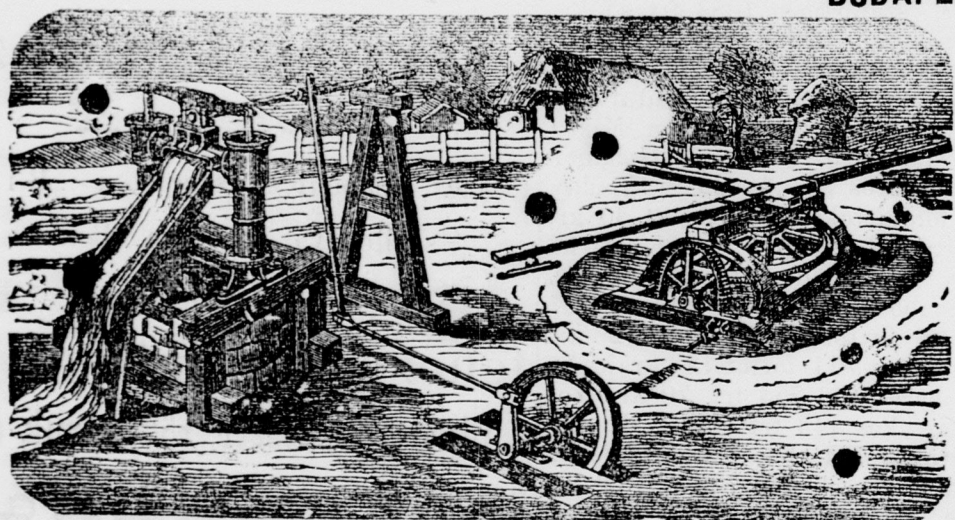
felszerelésére

szagmentes ürszékek

felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.

Képes árlapok, és részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten küldetnek.

EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

Debreczen, 1888. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr” könyvnyomdájában Széchényi-utca SIMON-ház.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni fióktelep áru csarnoka,
ajánl következő árak mellett legjobb minőségű
FÜSZERÁRUKAT, különösen pedig:

	frt/kr.		frt/kr.
Czukur I süveges 1 ko.	— 50	Gyertya flora 6—8.560 gr. 1 csomó	— 40
" koczka 1 "	— 52	" " 6—8.500 gr. 1 "	— 35
" pille 1 "	— 46	Petroleum I. amerikai . 1 liter	— 19
Kávésző I. nagyszemű 1	2 08	" " I. lengyel 1 "	— 16
" ceylon I. " 1 "	2 —	Sajt groi I. kilónként	78
" cuba gyöngy 1 "	2 08	" " ementhali I. "	1 40
" ceylon gyöngy 1 "	2 —	Csokoládé francia vaniliás 1 cs.	— 50
" arany jáva 1 "	2 10	" " " " " " " " " " " "	— 30
" arabiai moca 1 "	2 10	Rum ó-jamaicai 1 liter	2 80
" családí tiszta zamatu (nem darálva) 1 "	1 50	" ó-cuba 1 "	2 20
Rizs carolini 1 "	— 34	Thea mandarin 1 deka	— 15
" zománczo 1 "	— 26	" pecco virág 1 "	— 12
" rangon I 1 "	— 20	" császár keverék 1 "	— 10
" " II 1 "	— 16	" congó 1 "	— 06
		Thea sütemény 1 ko.	2 40

Továbbá minden e szakba vágó cikkeket legjutányosabb árak mellett, vidéki megrendések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet debreczeni fióktelep áru csarnoka. Nagyvárad-utca, megyeház mellett.

Korona forrás legtisztább és legolcsóbb égvényes savanyúvíz raktára Debreczen és vidékére.

97.

426. szám.

ÁRJEGYZÉK.

az „ISTVAN” gőzmalom

készítményeinek

KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN

és az 1887. április 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe léptetett eladási, fizetési és szállítási módokatokra vonatkozó egyezmények szerint.

	100 kíl
A. Asztali dara nagyszemű	16.40
B. Szinte közepszerű	15.40
0. Királyliszt	15.60
1. Lángliszt	15.20
2. Montliszt	14.80
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	14.20
4. " " 2-od rendű	13.60
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	12.80
6. " " 2-od " "	12.20
7. Közép kenyérliszt 1-ső " "	11.40
8. " " 2-od " "	10.60
8 1/2 Barna " " 1-ső " "	9.60
8 3/4 " " 2-od. á 70 kílgr.	7.80
9. Lábliszt á 70 kílgr.	6.60
10. Veres liszt á 50 kílgr.	—
11. Finom korpá zsákkal 50 "	3.60
12. Durva korpá zsákkal á 50 kílgr.	3.20

A finom és durva korpá árából eddig engedélyezett 5% -től engedély a fennmelyezett egyezmény folytán szintén csökkentett.

Debreczen, 1888. Augustus 31.